

at dyrke Landets Jord. Man mente dog fra flere Sider, at en saadan Import var nødvendig, og man var ikke klar over, hvilken Vej man skulde gaa for at hindre en saadan Import af billig fremmed Arbejdskraft. Jeg tror, en af de Veje, man i saa Henseende bør gaa, netop er den, som bl. a. ogsaa anvises gennem det foreliggende Lovforslag, at man fra Statens Side søger at hjælpe Landets egne Børn, Arbejderne, til at komme i Besiddelse af Landets Jord, idet man søger at udvide Kreditforeningernes Virksomhed til at omfatte Ejendomme til en Taksation af indtil 10,000 Kr.

Det er jo for øvrigt ret interessant at se den Udvikling, der er foregaaet indenfor Husmandsstanden. Da Lovforslag om Husmandskreditforeningerne første Gang blev fremsatte i Landstinget i Samlingen 1879—80 af daværende Indenrigsminister Skeel, mente man i Landstinget, at der ikke kunde komme andre Ejendomme ind under Foreningernes Virkeomraade end de, der vare takserede til 2,500 Kr. Dette fandt Folketinget dog var for lidt og satte Beløbet op til 4,000 Kr. Men, som det allerede er oplyst af den ærede foregaaende Taler, varede det jo ikke længere end til 1882, saa maatte man gaa op med dette Beløb til 6,000 Kr., der i 1904 atter blev forhøjet til 8,000 Kr. Og nu staar man altsaa overfor et Forslag, der gaar ud paa at udvide Rammerne til Ejendomme af 10,000 Kr.s Værdi. Denne Udvikling synes jeg alle kunne være glade ved, idet jeg tror, at den i ikke ringe Grad skyldes det betydelige Arbejde, som disse Husmænd have nedlagt i den Bedrift, de have været i Besiddelse af. Men paa den anden Side kan det ikke nægtes — det er jo en Kendsgerning —, at denne Udvikling ogsaa har medført betydelige Udgifter for de paagældende, idet Værdiforøgelsen ikke alene skyldes det Arbejde, der er nedlagt i Bedriften, men ogsaa en Udvidelse af denne paa flere Omraader, bl. a. ved Nybygninger, Nyanskaffelser af Besætning, af Avlsredskaber o. s. v., ret betydelige og omfattende Udgifter, hvortil de paagældende selvfølgelig have maattet skaffe de fornødne Pengemidler til Veje. Det er ikke mindst i de magre Egne af Jylland, at man kan spore Husmandskreditforeningernes gavnlige Virksomhed, de jyske Hedeegne, hvor Husmænd eller Landarbejdere, som have købt et Stykke Hedejord, efterhaanden ved utrætteligt Slid have omdannet denne til frugtbar Agerjord. Dette Kulturarbejde, som har indvundet nyt Land

for Samfundet, mener jeg fortjener den allerstørste Paaskønnelse og Anerkendelse fra Statens Side, og det har, som sagt, glædet mig at se, at man ogsaa fra Lovgivningsmagtens Side har været lydhør overfor de Krav, som ere komne fra de to Kreditforeninger, Østifternes og Jydsk Husmandskreditforening.

Det er nødvendigt, at man fra Statens Side imødekommer dette Krav, ikke alene, fordi man vel nok kan sige, at Prishøjden paa Husmandsbrug i det hele taget er gaaet betydeligt op, og at det derfor er rimeligt, at man inddrager Ejendomme til en Værdi af 10,000 Kr. under Begrebet Husmands-lodder og Husmandsbrug, men navnlig er det ogsaa nødvendigt, fordi, som jeg nævnedes, de, der i Aarenes Løb have ofret betydelige Beløb paa deres Bedrifts Udvidelse og sat sig i stor Gæld, hvis Rammen ikke bliver udvidet, maaske blive tvungne ud af Kreditforeningen og maa søge Laan i andre Pengeinstitutter, hvorved der kan blive paaført dem ret betydelige Tab. Jeg mener derfor, det er nødvendigt, at der sker en saadan Forandring.

Fra Rigsdagens Side har man jo forholdsvis let Adgang til at se, hvilken gavnlige Indflydelse disse Pengeinstitutter have øvet i Husmandsstanden. Jeg har lidt Kendskab til Jydsk Husmandskreditforening og ved, at netop denne i særlig Grad har hjulpet Husmandsstanden. Ser man saaledes paa den sidste Beretning fra 1907 fra Jydsk Husmandskreditforening, ser man, at det samlede Antal af Ejendomme udgør 54,966 og den samlede Vurderingssum et Beløb af 193,682,511 Kr., og det samlede Laanebeløb udgør 84,963,650 Kr. Det er, som man ser, en meget betydelig Virksomhed. Og naar man ser den Udvikling, der er foregaaet i Aarenes Løb indenfor dette Pengeinstitut, faar man ogsaa derigennem et Begreb om, hvilken Betydning denne Kreditforening har haft for de jyske Husmænd, og denne storslaaede Virksomhed taler højt om de jyske Husmænds Dygtighed; thi det er jo saaledes, at der indenfor den jyske Husmandskreditforening er et stærkt udpræget Selvstyre, og det viser sig altsaa, at Husmændene udmærket forstaa at styre deres egne Sager, ogsaa naar der er Tale om en saa stor Virksomhed som her, der angaar mange Millioner Kr. Ser man paa Udviklingen gennem Aarene, viser det sig, at i 1880—81 var der under Kreditforeningens Virksomhed 1,654 Ejendomme til et samlet Laanebeløb af 1,865,350 Kr., 10 Aar senere vare Tallene voksede til henholdsvis 18,389